

Kur'anda Bazı Kavramlar - 3

1. Dinî bir kavram olarak cihat, İslam dininin insanlığın huzuru için koymuş olduğu ilkelere uygun davranmak amacıyla çalışma ve gayret sarf etme anlamına gelmektedir.

Buna göre aşağıdaki durumlardan hangisi cihat kavramına girmez?

- A) Fitne ve fesadı önleyerek güven ve huzuru sağlamak
- B) Nefsin bütün isteklerini yerine getirmek için gayret etmek
- C) İslama ve insanlara yararlı olacak ilmî çalışmalar yapmak
- D) İyilikleri yaygınlaştırmak ve kötülükleri yok etmek için çalışmak
- E) Gerektiğinde vatanını savunmak için düşmana karşı savaşmak

2. • İnsanın daima Allah'ın huzurunda olduğunu bilmesi ve O'nu görüyor gibi yaşamasıdır.

- İnsanın bütün söz, davranış, inanç ve ibadetlerinde yalnızca Allah'ın rızasını gözetmesidir.
- Allah'ın insanlara akıl, düşünme, öğrenme, hatırlama gibi yetenekler vermesi ve insanların da bunları kullanarak doğru yolu bulmasıdır.
- Allah'a iman edip dinin emir ve yasaklarına uyarak Allah'a karşı gelmekten sakınmak; dünya ve ahirette insana zarar verecek inanç, söz ve davranışlardan uzak durmaktır.

Bu tanımlarla aşağıdaki kavramlar eşleştirildiğinde hangisi dışarda kalır?

- A) Cihat
- B) İhlas
- C) Takva
- D) Hidayet
- E) İhsan

3. • "Ey İnsanlar, düşmanla savaşmak üzere karşı karşıya gelmeyi temenni etmeyiniz. Allah'tan, sizi savaştan korumasını isteyiniz. Düşmanla karşılaşıncı da sabrediniz." (Hadis-i şerif)

- Cihadın bir çeşidi olan savaş, ancak zorunlu hâllerde başvurulan bir durumdur.

Bu öncüllerden aşağıdaki sonuçların hangisi çıkarılamaz?

- A) Cihat savaşı da kapsayan genel bir kavramdır.
- B) Savaş gerektiğinde kaçınılamayan bir zorunluluktur.
- C) Asıl olan barıştır ve barışı korumak herkesin görevidir.
- D) Düşmanla savaşmak değil düşmanlığı bitirmek arzu lanmalıdır.
- E) İnsan kendi nefsiyle cihat etmeyi en önemli görevi kabul etmelidir.

4. Cihat, Müslüman'ın vatanında kimliği ve kişiliği ile var olma, kendi bağımsızlığını koruma yanında zulme ve zalime karşı milletin hukukunu savunma çabasıdır. Hakkı tutup kaldırmak ve yeryüzünde hakkın ve adaletin hâkim olmasını sağlamaya çalışmaktır. Zulme ve zalime karşı hakkı savunmak bazen kalemle bazen kelamla olur. Mümin, an gelir eliyle gün olur malıyla Allah yolunda mücadele eder.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi cihadın amaçları arasında sayılmaz?

- A) Adaletin yaygınlaşmasını sağlamak
- B) İnsanları haktan haberdar etmek
- C) Mazlumların hakkını savunmak
- D) Yazar ve hatipleri desteklemek
- E) Yuvasını ve yurdunu korumak

5. Yüce Allah, Tevbe suresi 122. ayette şöyle buyurmaktadır: "Müminlerin hepsinin toptan sefere çıkmaları doğru değildir. Onların her kesiminde bir grup dinde (dinî ilimlerde) geniş bilgi elde etmek ve kavimleri (savaştan) döndüklerinde onları ikaz etmek için geride kalmalıdır..." Bu ayetten cihadın bazı durumlarda farz-ı kifaye olduğu anlaşılmaktadır.

Buna göre,

- I. Bir milletin ordusunun dışında kalan fertlerinin düşmanla savaşması,
- II. Ekonomik, teknolojik, psikolojik vb. saldırıların boşa çıkarılması,
- III. Nefse karşı kötülüklerden kaçınma ve iyiliklere yönelme mücadelesi verilmesinden

hangileri farz-ı kifaye kabul edilen cihat çeşitlerindedir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) Yalnız III.
- D) I ve II.
- E) II ve III.

6. Çanakkale Savaşı, Kurtuluş Savaşı ve 15 Temmuzda mücahitler canlarıyla ve mallarıyla cihat etmişlerdir.

Bu kritik dönemlerde verilen destansı mücadele aşağıdaki cihat türlerinden hangisiyle daha çok ilişkilidir?

- A) İnsanlara İslam'ı tebliğ etmek
- B) Nefse karşı mücadele vermek
- C) Dini öğrenip ona göre yaşamak
- D) İyiliği yaygınlaştırmaya çalışmak
- E) Din, vatan ve millet uğrunda savaşmak

Kur'anda Bazı Kavramlar - 3

7. Müslümanlar, insanlığın huzuru için çaba gösterir ve her türlü fitne fesatla mücadele ederler. Bu mücadele ilim, mal, dil ve beden gibi pek çok vasıta ile gerçekleştirilebilir. İslamiyet'te öldürmek değil, yaşatmak için gayret sarf etmek esastır. Nitekim Allah "... Kim, bir insanı, bir can karşılığı veya yeryüzünde bir bozgunculuk çıkarmak karşılığı olmaksızın öldürürse, o sanki bütün insanları öldürmüştür. Her kim de birini (hayatını kurtararak) yaşatırsa sanki bütün insanları yaşatmıştır..." (Mâide suresi, 32. ayet) buyurmuştur.

Aşağıdaki ayet ve hadislerden hangisinin mesajı bu metnin ana düşüncesinden farklıdır?

- A) "... Canını savunurken öldürülen kişi şehittir. ..."
B) "Bilin ki cahiliye dönemindeki tüm kan davaları kaldırılmıştır."
C) "Her Müslümanın bir başka Müslümana kanı, malı ve ırzı haramdır."
D) "Allah katında bir müminin öldürülmesi, dünyanın yok olmasından daha büyük suçtur."
E) "Kim de bir mümini kasten öldürürse cezası, içinde devamlı kalmak üzere cehennemdir."

(Nisa suresi, 93. ayet)

8. Allah'ın bir emri olan cihat; dünya menfaati gözetmeksizinin sırf Allah'a ibadet anlayışıyla yerine getirilmelidir. Kişi Allah rızası dışında hiçbir amaç gütmemelidir.

Bu metinde savunulan düşünceyi en iyi ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şehadet B) İhsan C) Takva
D) İhlas E) Hidayet

9. I. Düşmanlara karşı ülkeyi savunmak amacıyla silahlı mücadele vermek
II. Ahlakını güzelleştirmek, kötülüklerden uzak durmak için nefsiyle mücadele etmek
III. İyiliğin yerleşmesi ve kötülüğün ortadan kalkması için maddi ve manevi tüm imkânlarını kullanmak

Numaralanmış cihat türlerinden hangilerinin "mücadele alanı" daha çok bireyle ilgilidir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III.
D) I ve II. E) II ve III

10. Cihadın bir türü de insanın iç dünyasını eğiterek güzelleştirme ve zenginleştirme çabasıdır. Bu amaçla yapılan cihat, insanın her türlü olumsuz düşünce ve davranıştan uzaklaşıp nefsinin aşırı isteklerinden kurtulması, Yüce Allah'a manevî olarak yaklaşabilmek için Hz. Peygamber'i örnek alarak yapılan her türlü gayret olarak tanımlanabilir.

Aşağıdaki hadislerden hangisi cihadın bu türünün dayanaklarından biridir?

- A) "Ellerinizle, dillerinizle ve mallarınızla cihat edin."
B) "Mücahit, Allah'a itaat yolunda nefsi ile cihat edendir."
C) "İşin başı, İslâm/teslimiyet, direği namaz, zirvesi ise cihattır."
D) "Her kim Allah yolunda savaşacak bir askeri (savaş için) donatırsa kendisi de savaşmış gibi olur..."
E) "Amellerin en üstünü; vaktinde kılınan namaz, anne babaya iyi davranmak ve Allah yolunda cihat etmektir."

11. • Allah yolunda veya O'nun korunmasını emrettiği kutsal değerler olan din, vatan, namus, mal ve can güvenliği için mücadele ederken hayatını feda etmeye şehadet denir.

Bu tanım,

- I. "Allah yolunda muharebede öldürülen kimse şehittir. Allah yolunda diğer sebeplerle ölenler de şehittir."
II. "Bir kimse bütün samimiyetiyle Allah'tan şehitlik isterse Allah onu, yatağında ölse dahi şehitler mertebesine erdirir."
III. "Malını savunurken öldürülen şehittir, canını savunurken öldürülen şehittir, dini uğruna öldürülen şehittir, ailesini savunurken öldürülen de şehittir."
IV. "Ey İnsanlar, düşmanla savaşmak üzere karşı karşıya gelmeyi temenni etmeyiniz. Allah'tan, sizi savaştan korumasını isteyiniz. Düşmanla karşılaşınca da sabrediniz."

numaralanmış hadislerden hangileriyle ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız IV. C) I ve III.
D) II ve III. E) II ve IV.

